

Οι Δανειστικές Βιβλιοθήκες του Χωριού μέσα από τα μάτια των παιδιών

Ευχαριστήρια γράμματα

Οι Δανειστικές Βιβλιοθήκες στα σχολεία του Χωριού στάλθηκαν. Λάβαμε ευχαριστήριο γράμμα και από μερικά σχολεία ακόμη και φωτογραφία με γελαστά παιδιά που κρατούν τα βιβλία στο χέρι, έτοιμα να βυθιστούν στον κόσμο του πνεύματος και να ταξιδέψουν έξω από τα σύνορα της μικρής τους κοινότητας. «Ένα απλό ευχαριστώ δεν θα ήταν ποτέ αρκετό για να κλείσει μέσα του όλα εκείνα τα συναισθήματα που νιώσαμε. Όταν, όμως, είδα εκείνα τα παιδικά μάτια να κοιτούν με λαχτάρα τα γεμάτα, πια, ράφια της βιβλιοθήκης μας, όταν είδα την ικανοποίηση και τη χαρά τους, κατάλαβα ότι τα λόγια ήταν περιττά» γράφει η Μαραγκίδου Μάρθα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Τοξοτών Ξάνθης και η Δέσποινα Ζιάννου, μαθήτρια Γ΄ Γυμνασίου του Murrhardt Γερμανίας: «Λάβαμε με μεγάλη αγωνία και χαρά τα βιβλία που μας στείλατε. Αφού διαθέσαμε όλοι οι μαθητές αρκετό χρόνο για να τα ντύσουμε, είχαμε επιτέλους τη δυνατότητα να διαβάσουμε αρκετά από αυτά! Μείναμε κατάπληκτοι από την ποιότητα των βιβλίων». «...Σα μεγαλώσουμε θα ακολουθήσουμε τα βήματά σας και θα συνεχίσουμε εμείς, η νέα γενιά, αυτή την ωφέλιμη και ευπρόσδεκτη εργασία: να φωτίζουμε τους ανθρώπους». Και η φιλόλογος Βάσω Γεωργακοπούλου: «...Η βιβλιοθήκη του Αυγείου Ηλείας πάει πολύ καλά. Βιβλία κινούνται μεταξύ των περισσότερων παιδιών και υπάρχουν μαθητές που, ενώ δεν είναι τόσο καλοί στα μαθήματα, δείχνουν ενδιαφέρον για το εξωσχολικό βιβλίο. Μου έκανε εντύπωση που, αδύνατος μαθητής της Β΄ Γυμνασίου ο Γρηγόρης, με πληροφόρησε με καμάρι, πως ήδη έχει διαβάσει πέντε βιβλία...».

Γνήσια προσμονή

Όστοςο -αναρωτιόμαστε- πώς εξελίσσεται μακροπρόθεσμα αυτή η προσμονή στα μάτια των παιδιών που βλέπουμε στις φωτογραφίες; Από την πρώτη επικοινωνία με τους διευθυντές όλων των σχολείων, όταν ήμασταν ακόμη στο στάδιο της διερεύνησης, αντιληφθήκαμε πως η προσμονή είναι γνήσια γιατί προέρχεται από μια βαθιά εσωτερική ανάγκη: για ταξίδι, ψυχαγωγία, καλλιέργεια.

Ερωτήματα για τις βιβλιοθήκες

Είμαστε, λοιπόν, σχεδόν σίγουροι ότι οι Δανειστικές Βιβλιοθήκες στα απομονωμένα αυτά μέρη έπιασαν τόπο, πόσο μάλλον που τα βιβλία, από τα οποία αποτελούνται, είναι πραγματικά καλά, επιλεγμένα για την ηλικία των μαθητών και με ποικιλία θεμάτων. Αλλά, να... θέλουμε να το ακούσουμε με τα ίδια μας τα αυτιά! Και, μάλιστα, αν γίνεται από τα ίδια τα παιδιά! Ποια είναι η σχέση τους με τα βιβλία και τα Διακοσμημένα Θέματα; Ακολουθήθηκαν οι οδηγίες κατά το στήσιμο της βιβλιοθήκης; Υπάρχουν μαθητές που επισκέπτονται τακτικά τη βιβλιοθήκη; Ποια βιβλία προτιμούν; Τα παραπάνω ερωτήματα μας έκαναν να έρθουμε σε τηλεφωνική επικοινωνία με τους υπεύθυνους βιβλιοθήκης και τους μαθητές δύο σχολείων, το δημοτικό σχολείο Πεδινού Φλωρίνης και το 3^ο δημοτικό σχολείο Μαρμάρων νομού Ιωαννίνων, που έλαβαν πέρσι ένα δώρο πολιτισμού: βιβλία αληθινά για τη δημιουργία Δανειστικής Βιβλιοθήκης στο σχολείο τους.

Δημοτικό Πεδινού Φλωρίνης

Μιλήσαμε, λοιπόν, με το διευθυντή κ. Γεώργιο Κατικαρίδη από το δημοτικό σχολείο Πεδινού Φλωρίνης: «Η βιβλιοθήκη λειτουργεί μια χαρά με τη βοήθεια των παιδιών» και «όλα τα βιβλία είναι πολύ καλά, δεν μπορώ να ξεχωρίσω κάποια». Παρακινεί τα παιδιά να διαβάζουν προτείνοντάς τους βιβλία αντί να τους βάλει εργασίες όταν έχουν διακοπές, ενώ στα μικρότερα παιδιά διαβάζει ο ίδιος στο τέλος της σχολικής ημέρας.

Η ντροπαλή Αθηνά Παούνη, 11 ετών, μαθήτρια της ΣΤ΄ τάξης του δημοτικού σχολείου Πεδινού, είναι τακτική αναγνώστρια. Τα αγαπημένα της βιβλία είναι: *Τα ψηλά βουνά*, *Ο μικρός πρίγκηπας*, *Στο Χριστό στο κάστρο*, *Γουτού Γουπατού*, *Ο Πρασινοσκούφης* και άλλα, που... «δεν μπορώ να τα θυμηθώ τώρα!». Σειρά είχε ο ευθύς και αυθόρμητος 10χρονος Παντελής Παχτσίνης, που διαβάσει γιατί με τα βιβλία κυλά ευχάριστα ο ελεύθερος χρόνος του, που στο χωριό του «είναι πολύς». Και ακόμη γιατί μαθαίνει πράγματα και ιστορίες, τις οποίες του αρέσει να διηγείται το βράδυ στους γονείς του! Έχει διαβάσει σχεδόν όλα τα βιβλία της Δανειστικής Βιβλιοθήκης και μερικά τα ξαναδιαβάζει. Τα αγαπημένα του: *Γουτού Γουπατού*, *Ο Τρομάρας*, *Ο μικρός Λόρδος*, *Οι Μύθοι του Αισώπου*, *Ο Πρασινοσκούφης* και άλλα. Ιδιαίτερα ξεχώρισε τον *Πρασινοσκούφη*, γιατί «ήταν ένα παραμύθι γεμάτο σκανταλιές» και το *Γουτού Γουπατού*, γιατί τον άγγιξε το γεγονός πως «ήταν ένας άνθρωπος άρρωστος που όλοι τον κορόιδευαν». Τα Διακοσμημένα θέματα, «ναι, είναι στους τοίχους και τα έχω διαβάσει όλα». Τα βιβλία που του αρέσουν τα προτείνει στους φίλους του και τα συζητάει μαζί τους.

Δημοτικό Μαρμάρων Ιωαννίνων

Στο 3^ο δημοτικό σχολείο Μαρμάρων μιλήσαμε με τη δασκάλα και υπεύθυνη της βιβλιοθήκης, κ. Γιαπιτζάκη Μαρία. Μας πληροφόρησε πως η βιβλιοθήκη στήθηκε σύμφωνα με τις οδηγίες και ότι με τη βοήθεια και την καθοδήγησή της ίδιας, μια ομάδα μαθητών της Ε΄ τάξης είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία της. Δανείζουν βιβλία, χρεώνουν, ξεχρεώνουν με τη βοήθεια των καρτελών δανεισμού. Στη συνέχεια, όταν προβιβασθούν στη ΣΤ΄, «εκπαιδεύουν» τους μικρότερους συμμαθητές τους της Ε΄ τάξης, στις διαδικασίες της βιβλιοθήκης. «Προσπαθούμε να κάνουμε πολλά πράγματα γύρω από το βιβλίο: Για παράδειγμα, για την ημέρα του παιδικού βιβλίου τα παιδιά *δραματοποίησαν Το Ασημόπαπο* του Άντερσεν και το παρουσίασαν στους συμμαθητές τους. Την ίδια ημέρα κάναμε *έκθεση με τα βιβλία της βιβλιοθήκης* για να έρθουν σε επαφή με αυτά περισσότεροι μαθητές, γονείς και δάσκαλοι».

Από αυτό το σχολείο, η 11χρονη Χριστίνα Πέρτσαλη επισκέπτεται συχνά τη βιβλιοθήκη για να δανειστεί βιβλία. Της αρέσει να διαβάσει μυθιστορήματα, ιστορίες από την Αρχαία Ελλάδα, για τη φύση, τη γη, το διάστημα. Όλα τα βιβλία τα βρίσκει καλά και της αρέσουν γιατί της κρατούν συντροφιά. Ωστόσο, δε συνηθίζει να τα προτείνει στους φίλους της, γιατί «διαλέγουν μόνοι τους αυτά που τους αρέσουν και είναι καλύτερα έτσι!».

Τέλος, η επίσης 11χρονη Μαρίνα Βλάχου, βρίσκει κι αυτή στα βιβλία συντροφιά, περνάει όμορφα την ελεύθερη ώρα της, μαθαίνει πολλά καινούρια πράγματα. Προτιμά τις περιπέτειες, τα μυθιστορήματα και τα βιβλία μυστηρίου. Ιδιαίτερα ευχαριστήθηκε *Το Μυστήριο του τραυλού παπαγάλου*, γιατί «τα παιδιά έπρεπε να σκεφτούν μόνα τους για το πώς θα ενεργήσουν κατά τη διάρκεια των περιπετειών τους». Της αρέσει να προτείνει στους φίλους της και να συζητάει τα βιβλία που της αρέσουν μαζί τους.

Συμπεράσματα

Συμπερασματικά, λοιπόν, τα σχολεία που προθυμοποιήθηκαν να απαντήσουν στα ερωτήματά μας ήταν αυτά, όπου οι υπεύθυνοι διευθυντές δεν ήταν καινούριοι στις θέσεις τους -όπως συνέβη με το δημοτικό σχολείο Βουνοπλαγιάς Ιωαννίνων- επομένως είχαν πλήρη εικόνα της βιβλιοθήκης και των μαθητών που είναι τακτικοί αναγνώστες. Τα τέσσερα παιδιά με τα οποία ήρθαμε σε επαφή, ευγενικά και έξυπνα, ήταν από τις τελευταίες τάξεις του δημοτικού και στα δύο σχολεία. Επίσης, επαληθεύεται κάτι που είναι ευρέως γνωστό: οι μαθητές σαφώς επηρεάζονται από τους δασκάλους τους σχετικά με τα βιβλία που θα διαβάσουν. Δραστήριοι δάσκαλοι είναι πρότυπο προς μίμηση για τα μικρά παιδιά. Τέλος, από τη συλλογική ευχή -τόσο των μαθητών όσο και των δασκάλων- να αποκτήσουν κι άλλα τέτοια καλά βιβλία, παίρνει δύναμη η Λέσχη για να συνεχίσει το πολιτιστικό της έργο. Να δημιουργεί Δανειστικές Βιβλιοθήκες και να τις εμπλουτίζει στα απομονωμένα χωριά της Ελλάδας, αλλά και του εξωτερικού. Να σπέρνει, σε αυτές τις εύφορες και δεκτικές περιοχές, σπόρο πολιτισμού!